

**ОТНОСИТЕЛЕН ДЯЛ НА РАЗХОДИТЕ ПО СХЕМИ
ВЪВ ФУНКЦИЯ “ИНВАЛИДНОСТ”**

Разходи по схеми	2005	2006
Общо	100.0	100.0
Фонд “Пенсии”	57.1	54.4
Фонд “Пенсии, несвързани с трудова дейност”	13.2	12.0
Фонд “Трудова злополука и професионална болест”	1.4	1.3
Професионални пенсионни фондове	0.0	0.1
Социална интеграция на хората с увреждания	19.2	21.0
Социални услуги, предоставяни от общините	9.1	11.3

3.3. Функция “Навършена възраст/старост”

Функцията “Навършена възраст/старост” обхваща осигуряването на социална закрила срещу рисковете, свързани с напреднала възраст: загуба на доход, недостатъчен доход, липса на независимост при изпълнение на ежедневните дейности, намалено участие в социалния живот и т.н. Обхванати са обезщетения, които:

- осигуряват заместване на дохода, когато възрастният човек се пенсионира (оттегли) от пазара на труда;
- гарантират определен доход, когато лицето е достигнало определена възраст;
- осигуряват стоки или услуги, които са специфични за индивидуалните или социалните условия на живот на възрастните.

Разходите по тази функция заемат най-голям относителен дял от всички разходи за социална защита (47.6% за 2005 и 2006 г.). Независимо от нарастването им в абсолютни стойности през наблюдавания период, относителният им дял от brutния вътрешен продукт намалява от 7.4% през 2005 г. на 6.9% през 2006 г.

В обхвата на функцията попадат всички видове пенсии, отпускани след навършване на стандартната възраст за пенсиониране, определена с Кодекса за социално осигуряване. Тези разходи са отразени в паричните обезщетения, несвързани с имотен ценз. Към паричните обезщетения, но отпускани след прилагане на определени условия, се отнасят изплатените пенсии, несвързани с трудова дейност (социална пенсия за старост и персонални пенсии). През 2005 г. 98.3% от паричните обезщетения представляват периодични плащания, а едва 1.7% са предоставени като еднократна сума. През 2006 г. делът на периодичните парични обезщетения намалява на 96.6%, а